

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 32Cb/18/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117254023
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lukáš Ilenin
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2020:6117254023.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I sudcom JUDr. Lukášom Ileninom v spore žalobkyne SETCAR s.r.o., so sídlom 735 32 Rychvald, Česká republika, identifikačné číslo: 27 850 994, konajúca prostredníctvom SETCAR s.r.o. - organizačná zložka podniku zahraničnej osoby, so sídlom Černík 386/4, 038 53 Turany, IČO: 47 790 857, zastúpenej JUDr. Tomášom Zbojom, advokátom so sídlom v Martine, Kuzmányho 4 , proti žalovanej Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom v Bratislave, Dostojevského rad 4, IČO: 00 151 700, o zaplatenie 116,16 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni sumu 116,16 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 116,16 eura od 14.07.2016 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaná je povinná nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100%, pričom o výške tejto náhrady bude rozhodnuté Okresným súdom Bratislava I samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa návrhom na vydanie platobného rozkazu doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica 01.12.2017 domáhala proti žalovanej zaplatenia sumy 116,16 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 116,16 eura od 14.07.2016 do zaplatenia a náhrady trov konania. V návrhu žalobkyňa uviedla, že 02.05.2016 došlo k škodovej udalosti, pri ktorej bola spôsobená škoda V. L. (ďalej len „poškodený“) na vozidle C. C U.: F Y. bola spôsobená motorovým vozidlom povinne zmluvne poisteným u žalovanej. Poškodený bol v dôsledku škody na jeho motorovom vozidle nútený si požičať na zabezpečenie svojich potrieb náhradné vozidlo. Za tým účelom uzatvoril so žalobkyňou zmluvu o nájme č. 275 zo dňa 08.06.2016. Po ukončení nájmu žalobkyňa vystavila poškodenému faktúru č. 2016278 zo dňa 14.06.2016 znejúcu na sumu 364,80 eura a splatnú 28.06.2016. Oznámením o poistnom plnení zo dňa 28.06.2016 oznámila žalovaná poškodenému zníženie sadzby denného nájmu náhradného vozidla a priznala sumu poistného plnenia 248,64 eura. Poškodený uzatvoril so žalobkyňou dňa 15.06.2016 zmluvu o postúpení pohľadávky, ktorej predmetom bol nárok voči poisťovni na náhradu účelne vynaložených nákladov za prenájom náhradného vozidla v sume 364,80 eura spolu s príslušenstvom a právami s ňou spojenými. Žalobkyňa si preto uplatnila rozdiel medzi sumou 364,80 eura a priznanou sumou 248,64 eura spolu s úrokmi z omeškania počítanými od 14.07.2016, keďže žalovaná ukončila šetrenie poistnej udalosti 28.06.2016 a plnenie v celom rozsahu neposkytla do 15 dní. Na preukázanie svojich tvrdení predložila žalobkyňa súdu správu o nehode, zmluvu o nájme č. 275 z 08.06.2016 vrátane jej dodatku č. 1 z 15.06.2016, faktúru č. 2016278, listinu „Účelnosť zapožičania náhradného vozidla“, oznámenie žalovanej z 28.06.2016, zmluvu o postúpení pohľadávky z 15.06.2016 vrátane oznámenia o postúpení pohľadávky.

2. Okresný súd Banská Bystrica vydal 18.12.2017 platobný rozkaz sp. zn. 16Up/515/2017, ktorým žalobe žalobkyne v celom rozsahu vyhovel.

3. Proti predmetnému platobnému rozkazu podala žalovaná odpor, v ktorom uviedla, že s E. J. (ďalej len „škodca“) uzavrela 20.11.2006 poisťnú zmluvu č. 8017277701 o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla U.: F Dňa 03.06.2016 bola nahlásená škodová udalosť, pri ktorej škodca poškodil poškodenému motorové vozidlo U.: F Poškodený si z poisťnej udalosti uplatnil aj právo na náhradu škody spočívajúcej v náhrade nákladov vynaložených na prenájom náhradného vozidla v sume 364,80 eura (45,60 eura s DPH za deň prenájmu, počet dní prenájmu 8). Pri likvidácii nároku poškodeného sa žalovaná riadila kritériom nutnosti a účelnosti, vychádzala z prieskumu trhu v danej lokalite, čoho dôsledkom bolo, že sumu za deň nájmu prevyšujúcu 31,08 eura s DPH považovala za neprimeranú. Poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo/3/2015, podľa ktorého je potrebné výšku škody, za ktorú zodpovedá žalovaná stanoviť vzhľadom na obvyklé ceny obdobných motorových vozidiel v danom čase a mieste. Nesúhlasila ani s uplatneným úrokom z omeškania, pretože si riadne splnila povinnosti vyplývajúce jej zo zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o PZP“). Tvrdenia preukazovala poisťkou č. 8017277701, hlásením o škode, listom zo 16.06.2016 „Oznámenie“ spolu s krycím listom, listom z 28.06.2016 „oznámenie“ a prieskumom trhu ohľadom obvyklej ceny nájmov motorových vozidiel.

4. K odporu žalovanej sa vyjadrila žalobkyňa. Uviedla, že po poškodenom z dopravnej nehody nemožno spravodlivo požadovať, aby prevádzka rozsiahle šetrenie týkajúce sa sadzieb požičovného. Podľa žalobkyne má náhrada škody plniť reparačnú funkciu a zaistiť plnú kompenzáciu spôsobenej ujmy. Touto kompenzáciou je aj prenájom náhradného vozidla ako spôsobenej škody. Poškodený nemá zákonnú a ani zmluvnú povinnosť hľadať najlacnejšiu požičovňu, resp. robiť výber medzi požičovňami. Nesúhlasila so žalovanou predloženým prieskumom trhu, pretože nebolo zohľadnené, že požičovňa nemusí mať porovnávané motorové vozidlo vždy k dispozícii a ani to, že pri požičaní vozidla môžu byť doúčtované ďalšie náklady. Poukázala na to, že poškodený nemusel zložiť depozit a ani zaplatiť vopred, čo iné požičovne nemusia v cene na internete zohľadňovať. K úroku z omeškania uviedla, že si ho uplatnila v súlade s § 11 ods. 7 zákona o PZP.

5. Okresný súd Bratislava I nariadil v spore pojednávanie na 29.10.2020. Sporové strany ospravedlnili svoju neúčast' na pojednávaní a zotrvali na svojich doterajších tvrdeniach. Súd sa oboznámil so všetkými tvrdeniami strán sporu a listinnými dôkazmi predloženými na ich potvrdenie, ktoré boli uvedené v predošlých bodoch tohto rozsudku.

6. Na základe doteraz uvedeného súd konštatuje, že spornou medzi stranami sporu je primeranosť sumy 38 eur bez DPH za deň nájmu dopravného prostriedku. Zvyšné tvrdenia neboli stranami sporu spochybnené, a preto sa považujú podľa § 151 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“) za nesporné. V súlade s požiadavkou jasnosti a zrozumiteľnosti rozsudku súd preto nepovažuje za potrebné skutočnosti uvedené v bodoch 1. až 5. opätovne opakovať.

7. Súd následne uvádza relevantné právne posúdenie. Podľa § 442 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

8. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

9. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

10. Podľa § 1 ods. 2 zákona o PZP, ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na poistenie zodpovednosti osobitné predpisy.

11. Podľa § 4 ods. 2 písm. b) zákona o PZP poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci.

12. Podľa § 11 ods. 7 zákona o PZP poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

13. Podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

14. Podľa § 255 ods. 1 C. s. p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

15. Podľa § 262 ods. 2 C. s. p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

16. Súd aplikoval citované právne normy na zistený skutkový stav. Pokiaľ ide o primeranosť sumy 38 eur bez DPH za deň prenájmu motorového vozidla treba uviesť, že účelnosť vynaloženého nákladu je vecou vnútorného vzťahu medzi potrebou a prostriedkami, akými sa uspokojuje. Účelne vynaloženým je teda každý taký náklad, pri ktorom existuje dostatočná vecná súvislosť medzi opodstatnenou potrebou a nákladom, ktorý slúži na úhradu tejto potreby. Pri poistnej udalosti, ktorá poškodeného zbaví možnosti používať svoje vozidlo je opodstatnenou jeho potreba využívať náhradné vozidlo. Ak by si poškodený, ktorý bol v dôsledku porušenia právnej povinnosti poistencom žalovanej zbavený možnosti používať svoje vozidlo Audi A3 prenajal od žalobkyne luxusné auto, SUV, kamión s návesom alebo opancierovanú limuzínu, nešlo by o účelne vynaložený náklad, pretože by celkom zjavne nešlo o porovnateľné vozidlá. Nebol by to primeraný spôsob realizácie legitímnej potreby vzniknutej v priamej príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou. Poškodený si prenajal auto nižšej triedy (C. A3 - F. M.), a preto možno konštatovať primeranosť a účelnosť vynaloženého nákladu na jeho prenájom.

17. Poškodený, t.j. právny predchodca žalobkyne, nemohol z titulu poistnej udalosti užívať svoje motorové vozidlo, a preto bolo dôvodné, aby si zabezpečil náhradné vozidlo a náklady spojené so zabezpečením tohto náhradného vozidla v podobe nájomného tak patria do oprávneného nároku poškodeného. Škoda v tejto súvislosti vzniknutá na strane poškodeného je škodou v rozsahu účelne vynaložených nákladov na nájom tohto náhradného motorového vozidla. K nutnosti a účelnosti vynaložených nákladov so zabezpečením náhradného motorového vozidla pristupuje samotná skutočnosť, že poškodenému z titulu škodovej udalosti bol nanútený skutkový a právny stav, kedy nemohol užívať svoje motorové vozidlo, a tým sa ocitol v stave nutnosti zabezpečenia si náhradného motorového vozidla počas opravy svojho vozidla. Konceptia náhrady škody vychádza zo záverov, že má byť nahradená cena požičovného, ktorá je obvyklá, teda nie cena priemerná, resp. cena najnižšia alebo cena podľa individuálnych výpočtov zamestnanca žalovanej, pretože v dôsledku poškodenia motorového vozidla dochádza k závažnému zásahu do vlastníckeho práva vlastníka poškodeného vozidla v podobe straty možnosti jeho riadneho užívania. Ďalej je potrebné podotknúť, že kritérium nutnosti nemôže poškodenému sťažiť, či znemožniť požičanie náhradného vozidla, ktoré treba považovať za jediný možný spôsob vyváženia ujmy spôsobenej poškodením vlastného vozidla. Pokiaľ ide o výšku ceny nájmu, túto je nevyhnutné posudzovať v spojitosti s ďalšími okolnosťami na strane poškodeného, pričom za neprimerane vysokú cenu možno považovať iba cenu, ktorá výrazne vybočuje z cenového pásma v danom mieste a čase. Pri posudzovaní ceny obvyklej je potrebné vychádzať z celého cenového pásma, teda aj najnižších ako aj najvyšších cien, nejde však o cenu priemernú. Preto pokiaľ cena nájmu z tohto pásma výrazne nevybočuje je potrebné ju akceptovať ako cenu obvyklú. Poškodený navyše nemá nijakú povinnosť, na základe ktorej by mal po dopravnej nehode hľadať lacnejšiu požičovňu a podrobne skúmať podmienky. Predsa poškodený bol obmedzený už samotným poškodením vozidla, nie je dôvod, aby zavinením inou osobou bol obmedzovaný ešte o to viac, aby hľadal a porovnával požičovne. Zároveň každá uzavretá zmluva je výsledkom individuálnych rokovaní zmluvných strán. Bez znalosti ďalších kritérií ako je potreba platby vopred, platba zábezpeky za motorové vozidlo

do jeho vrátenia, platba za pristavenie vozidla na dohodnutom mieste, dĺžka vodičského oprávnenia, vek vodiča - nájomcu, platby za vyčistenie motorového vozidla, obmedzenie jazdy počtom kilometrov, možnosť s autom vycestovať do zahraničia, nie je možné jednoducho priemerovať zverejnené ceny nájmov na internete.

18. V nadväznosti na predchádzajúci bod súd konštatuje, že suma 45,60 eura (38 eur bez DPH) za deň nájmu motorového vozidla celkom zjavne z cenového pásma nevybočuje a nemožno ju považovať za neprímeranú alebo celkom premrštenú. Žalovaná v odpore proti platobnému rozkazu ako najvyššiu sumu uviedla 30 eur bez DPH (36 eur s DPH) za deň prenájmu. Sumu 45,60 eura (vyššiu o necelých 10 eur, a to bez bližšej znalosti požičovných podmienok) za deň prenájmu motorového vozidla je potom potrebné akceptovať ako cenu obvyklú. Žalobkyňa dostatočne preukázala nutnosť a účelnosť vynaložených nákladov za prenájom náhradného vozidla zabezpečeného poškodeným. Boli tak splnené všetky predpoklady, za splnenia ktorých vzniká zodpovednosť za škodu, a preto súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 116,16 eura, ktorá predstavuje sumu, o ktorú žalovaná krátila poisťné plnenie.

19. Čo sa týka úrokov z omeškania nemožno sa stotožniť s takým výkladom zákona o PZP, že oznámením o poisťnom plnení, v rámci ktorého poisťovňa (žalovaná) krátila plnenie splnila podmienky v zmysle § 11 ods. 6 zákona o PZP. Otázka splatnosti poisťného plnenia je upravená v § 11 ods. 7 zákona o PZP, pričom druhá časť tohto ustanovenia sa uplatní len vtedy, ak je v súdnom rozhodnutí zaviazaný na zaplatenie náhrady škody poistený škodca. Odkaz na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/109/2018 je nenáležitý, pretože ide o úplne odlišný skutkový stav. Opačný výklad by znamenal obsolentnosť § 11 ods. 7 PZP, pretože právo poškodeného uplatňujúceho priamy nárok voči poisťovni je predsa dané inštitútom vykonateľnosti rozhodnutia, a to uplynutím lehoty na plnenie, ktorá je viazaná na právoplatnosť rozhodnutia a nie na doručenie právoplatného rozhodnutia. Pokiaľ teda poisťovňa nesplní svoj záväzok riadne a včas, t. j. neposkytne poisťné plnenie v celom jeho rozsahu v lehote splatnosti určenej zákonom, dostáva sa do omeškania, čo znamená právo poškodeného, príp. jeho právneho nástupcu (aktuálne žalobkyne) popri poisťnom plnení požadovať aj úroky z omeškania, ktorých základ je daný v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zákon o PZP v § 11 ods. 8 upravuje výlučne následky nesplnenia povinnosti podľa odseku 6 zákona o PZP, t. j. sankcionuje neskoré prešetrenie a vybavenie poisťnej udalosti, avšak nezabavuje poisťovňu (žalovanú) povinnosti platiť úroky z omeškania za oneskorené plnenie podľa § 11 ods. 7 zákona o PZP v spojení s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Výklad, v rámci ktorého by nebolo možné zo strany poškodeného, resp. jeho právneho nástupcu, v prípade uplatnenia si skráteného poisťného plnenia priznať v prebiehajúcom sporovom konaní úroky z omeškania, by nezodpovedal zmyslu a účelu zákona o PZP. Zmyslom povinného zmluvného poistenia je zabezpečiť poškodenému nahradenie škody, a to v čo najkratšom čase. Nezodpovedá spravodlivému usporiadaniu vzťahov, aby poisťovňa zodpovednosť za svoje nesprávne posúdenie povinnosti poskytnúť poisťné plnenie prenášala na poškodeného. Podľa názoru súdu práve poisťovňa musí znášať následky nesprávneho posúdenia svojej povinnosti, vrátane povinnosti znášať stav, kedy sa v prípade skráteného (a tým pádom neúplného) plnenia dostane do omeškania. Obdobný záver vyplýva aj z rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1Cob/100/2019 z 21.05.2020 a sp. zn. 2Cob/200/2019 z 29.09.2020.

20. Žalovaná ukončila šetrenie poisťnej udalosti 28.06.2016. V súlade s bodom 19. bola povinná poskytnúť plnenie do 15 dní od skončenia prešetrovania poisťnej udalosti a keďže tak neurobila, je od 14.07.2016 v omeškani s plnením sumy 116,16 eura. Súd preto zaviazal žalovanú aj na zaplatenie úroku z omeškania v žalobkyňou požadovanej výške 5 % (vo výške zodpovedajúcej nariadeniu podľa bodu 9. tohto rozsudku) zo sumy 116,16 eura od 14.07.2016 do zaplatenia.

21. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s § 262 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže žalobkyňa bola vo veci v celom rozsahu úspešná, súd jej priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu 100%. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté Okresným súdom Bratislava I samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia odvolanie na Okresnom súde Bratislava I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku (zákon č. 233/1995 Z. z.).